

INFOBLAD AS SIKB 1000

Documenten voor betere monsterneming bij partijkeuring

Het keuren van partijen grond en bouwstoffen of afvalstoffen is altijd deel van een groter geheel, bijvoorbeeld projectontwikkeling. De gegevens vanuit de monsterneming bij partijkeuring vormen, samen met de analysesresultaten, de basis onder het advies over wat met het materiaal kan gebeuren. Het is van belang dat de monsterneming bij deze partijkeuringen goed gebeurt en daarom zijn er regels voor een goede uitvoering. De spelregels voor het uitvoeren van de monsterneming bij partijkeuringen zijn uitgewerkt in AS SIKB 1000. Dit infoblad geeft antwoord op een aantal veel gestelde vragen over dit accreditatieschema (AS).

Waarom is goede monsterneming zo belangrijk?

De uitvoering van monsterneming wordt vaak onderschat en dat is niet terecht, want het is vakwerk. Er komt heel wat bij kijken om het echt goed en nauwkeurig uit te voeren. Bij het monsternemen gemaakte fouten werken lang door en elke volgende stap kan het effect van gemaakte fouten vergroten. Daarom is vastgelegd aan welke eisen de uitvoering van de monsterneming, en de voorbereiding daarvan, moet voldoen. Dat is gedaan in het accreditatieschema AS SIKB 1000.

Veldwerkbureaus die laten zien dat zij monsternemingen uitvoeren volgens deze eisen laten zien dat zij kwaliteit serieus nemen. Zij kunnen een accreditatie verkrijgen, die de inhoudelijke basis vormt voor een door de overheid af te geven erkenning. In de meeste gevallen mogen alleen daarvoor erkende veldwerkbureaus deze monsternemingen uitvoeren in Nederland. De taakgroep Bodem+ van SenterNovem verleent deze erkenning en houdt de lijst met erkende veldwerkbureaus en de registratie van erkende monsternemers bij (www.senternovem.nl/bodemplus). Meer informatie over het systeem van accreditatie en erkenning ('Kwalibo') kunt u vinden in het infoblad 'Werken met documenten van SIKB' en in het dossier Kwalibo op www.sikb.nl.

Kortom, AS SIKB 1000 is een set documenten voor een goede uitvoering van monsterneming bij partijkeuringen en vormt daarmee de basis voor een verantwoorde beoordeling van de kwaliteit van grond en bouwstoffen binnen de uitvoering van projecten. AS SIKB 1000 vervangt AP04-M, dat in de loop van 2010 wordt ingetrokken.

Voor wie is AS SIKB 1000 van belang?

Voor verschillende partijen is AS SIKB 1000 een bruikbare set documenten, maar voor elk daarvan op een andere manier:

- opdrachtgevers kunnen erin zien wanneer veldwerkbureaus het moeten hanteren en wat het inhoudt dat een veldwerkbureau monsterneming onder erkenning uitvoert;
- voor veldwerkbureaus is het een richtlijn voor een goede en nauwkeurige uitvoering van monsterneming en daarmee bruikbaar bij het voorkómen van fouten;
- voor de Raad voor Accreditatie is het de basis voor de toetsing van de uitvoering van de monsterneming bij partijkeuringen door geaccrediteerde veldwerkbureaus;
- het bevoegde gezag kan met het systeem van accreditatie en erkenning efficiënter beoordelen of monsterneming goed wordt uitgevoerd en of wordt voldaan aan de wettelijke eisen.

Wat staat waar?

De uitvoeringseisen zijn verdeeld over het basisdocument, AS SIKB 1000, en de daarbij horende protocollen. AS en protocollen bij elkaar vormen één zogenoemd accreditatieschema. Binnen dit schema beschrijven de protocollen de technische uitvoeringseisen. Zie ook het overzicht bovenaan de volgende pagina. Denk hierbij aan eisen aan:

- verantwoordelijkheden;
- apparatuur en materieel;
- en vooral aan de monsterneming zelf, te weten:
 - de definitie van de te bemonsteren partij;
 - de opstelling van een monsternemingsplan;
 - en vooral aan de technische uitvoering van de monsterneming en de rapportage.

Binnen het accreditatieschema beschrijft het basisdocument de algemene kwaliteitseisen. Dit

zijn bijvoorbeeld eisen aan de organisatie van het bedrijf (zoals overdracht van informatie en de verwerking van monsters), de vakbekwaamheid van het personeel, de veiligheid, functiescheiding, de manier waarop de accreditatie-instelling de uitvoering toetst en hoe de monsternemers worden geregistreerd.

Functiescheiding: de uitvoerende organisatie moet de monsterneming onafhankelijk van de opdrachtgever uitvoeren. Dit kan door externe functiescheiding. Interne functiescheiding mag alleen onder voorwaarden (zie AS SIKB 1000, bijlage 7).

Accreditatieschema 'Monsterneming voor partijkeuringen'		
AS SIKB 1000 <i>Alleen te gebruiken samen met de tijdelijke Richtlijn 'Aanvullende controles bij certificatie en accreditatie in het bodembeheer'</i>	protocol 1001	Monsterneming voor partijkeuringen grond en baggerspecie
	protocol 1002	Monsterneming voor partijkeuringen niet-vormgegeven bouwstoffen
	protocol 1003	Monsterneming vormgegeven bouwstoffen voor partijkeuringen bouwstoffenbesluit
		

Waarvoor geldt AS 1000 en waarvoor niet?

- wel voor de monsterneming van grond, niet-vormgegeven bouwstoffen en vormgegeven bouwstoffen voor partijkeuringen in het kader van het Besluit bodemkwaliteit;
- niet voor het onderdeel monsterneming van korrelvormige afvalstoffen in het kader van het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen en het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen;
- niet voor de processen vóór de monsterneming, zoals de vraagstelling en het onderzoeksvoorstel;
- niet voor de meeste processen na de monsterneming, zoals de interpretatie van de veldgegevens, de laboratoriumanalyses en het (her)gebruik van het materiaal;
- niet voor monsterneming bij veldwerk voor milieuhygiënisch bodemonderzoek. Hiervoor gelden andere regels. Zie hiervoor de infobladen over BRL en AS SIKB 2000.

Met welke andere richtlijnen moet ik rekening houden?

- het is mogelijk om, in plaats van accreditatie, een certificaat te halen voor monsterneming voor partijkeuringen. Het is dan niet de Raad voor Accreditatie, maar een certificatie-instelling die deze afgeeft. De certificatie-instelling baseert zich dan niet op AS SIKB 1000, maar op het certificatieschema BRL SIKB 1000;
- monsters voor partijkeuringen moeten worden geanalyseerd door een laboratorium dat is geaccrediteerd voor AP04. In het daarbij horende protocol 3001 staan eisen aan de conservering van monsters waar ook de monsterner rekening mee moet houden;
- voor het keuren van partijen grond bestaat ook het certificatieschema onder BRL 9335, 'Grond'. Dat schema werkt met productcertificaten, die horen bij een specifieke partij grond. Dat schema werkt met productcertificaten, die horen bij een specifieke partij grond. Het schema bevat dan ook eisen aan de milieuhygiënische eigenschappen van grond.

Waar vind ik meer informatie?

Dit infoblad geeft de belangrijkste informatie over AS SIKB 1000, maar het is niet volledig. Algemene informatie over kwaliteitsborging en de relatie met de regelgeving staat in het infoblad 'Werken met documenten van SIKB'. Daarnaast zijn de in dit infoblad genoemde documenten integraal te downloaden van de website van SIKB, www.sikb.nl. Daar vindt u ook een toelichting op veel gebruikte begrippen.

Documenten grond en bouwstoffen		
Analyses	Activiteit op locatie	Bevoegd gezag
AP04	BRL 1000 of AS 1000	Normblad 8002 HUM Besluit bodemkwaliteit
	BRL 9335	